

บทความวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี-สี่เจียง

โดย

นางสาววิรัชญา ชนกิติธรรม

รหัสนักศึกษา 05520732

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออัน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง
ชื่อผู้วิจัย	นางสาววิรัชญา ธนกิติธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออัน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	การท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยว และวิเคราะห์การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยว และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง โดยการศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ หนังสือ เอกสาร และบทความต่าง ๆ จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า ในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียงมีการกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมมากที่สุด รวมทั้ง 16 แห่ง ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมทั้ง 14 แห่ง และการกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง รวมทั้ง 5 แห่ง

การประเมินคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง จะทำการประเมิน โดยนำทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหมี – ลีเจียง 35 แห่ง มาประเมินคุณค่าพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้มีคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณชุมชนมากที่สุด จำนวน 13 แห่ง คุณค่าความสำคัญที่รองลงมาได้แก่ คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์หรือความงาม 7 แห่ง คุณค่าด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ 5 แห่ง รองลงมาด้วย คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ คุณค่าทางด้านสังคม คุณค่าด้านการใช้สอยร่วมสมัย และคุณค่าด้านอื่นๆ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวของโลกเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยปรับดุลการชำระเงินของประเทศ สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่างๆ นำมาสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรง และการจ้างงานในภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ก่อให้เกิดการกระจายรายได้จนสามารถกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดของโลก (สมชาติ อุ่ออัน 2552: 12)

ประเทศจีนมีขนาดใหญ่ มีทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์อันเก่าแก่ ซึ่งส่งผลดีต่อการท่องเที่ยว จีนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในฐานะเป็นอุตสาหกรรมทางเศรษฐกิจ มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.55 ล้านล้านหยวนในปี 2553 เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากปีก่อนหน้า หลังจากวิกฤตการเงินโลก จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน สร้างรายได้ 3.25 ล้านล้านหยวน ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน การท่องเที่ยวของจีนจึงได้รับอานิสงค์จากการขยายตัวของเศรษฐกิจและความต้องการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

เศรษฐกิจของมณฑลยูนนาน ปี 2554 มี GDP เท่ากับ 875,095 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ร้อยละ 13.7 (ออนไลน์, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiembassy.org/kunming/th/thai-people/17366-ข้อมูลทั่วไปของมณฑลยูนนาน.html>) จำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศ เดินทางท่องเที่ยวในมณฑลยูนนาน ช่วงครึ่งแรกของปี 2554 ขยายตัวร้อยละ 18.1 เป็น 79.3 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 เป็น 51.9 พันล้านหยวน ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในมณฑลยูนนาน ในช่วงครึ่งแรกของปี 2554 ขยายตัวถึงร้อยละ 24.0 เป็น 3.6 ล้านคน ก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 28.7 เป็น 692 ล้านดอลลาร์ สรอ. (4.7 พันล้านหยวน) จากภาวะการท่องเที่ยวที่ปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้มณฑลยูนนาน มีรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.5 เป็น 56.6 พันล้านหยวน (ออนไลน์, เข้าถึงได้จาก http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/AsianEconomies/Yunnan/YNEcon/YNEconReport/DocLib_YNEconReport_Quarterly/2011_H1

@YunnanReport.pdf)

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายเป็นอุตสาหกรรมหลักสำคัญที่ทำรายได้แก่มณฑลยูนนาน การมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ซึ่งกระจายตัวทั่วทั้งมณฑล ความหลากหลายของสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ การมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของโลก มณฑลยูนนานจึงได้รับความนิยมในภาคการท่องเที่ยว โดยปัจจุบันรัฐได้ให้ความสนใจการท่องเที่ยวของมณฑลยูนนานจึงส่งผลให้เศรษฐกิจภายในมณฑลขยายตัวอย่างรวดเร็ว

เส้นทางต้าหลี่-ลี่เจียง เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจแห่งหนึ่งของมณฑลยูนนาน โดยต้าหลี่นั้นเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ และยังเป็นเมืองศูนย์กลางด้านการเมืองเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของมณฑลยูนนาน เป็นเมืองแห่งร่องรอยทางประวัติศาสตร์ จากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของเมืองต้าหลี่ ทำให้เมืองต้าหลี่จึงถือว่าเป็นเมืองแห่งลม ดอกไม้ หิมะและพระจันทร์ การมาท่องเที่ยวในเมืองต้าหลี่นอกจากจะสัมผัสกับสถานที่ท่องเที่ยวได้ที่สวยงาม ยังสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมวิถีชีวิตชาวไป๋อีกด้วย เมืองต้าหลี่จึงเป็นเมืองที่มีบทบาทในการท่องเที่ยวของมณฑลยูนนาน

ยังมีเมืองเก่าแก่อีกเมืองของมณฑลยูนนาน นั่นคือ เมืองลี่เจียง โดยได้รับการขึ้นทะเบียนจากยูเนสโกเป็นมรดกโลกในปี 1997 เป็นเมืองเก่าแก่ที่ชนเผ่านาซีอาศัยอยู่ นอกจากนั้นยังมีวัฒนธรรมตงป้าอักษรตงป้า ในสมัยราชวงศ์ซันและถังเป็นเมืองที่มีบทบาทสำคัญในเส้นทางสายไหมและชา เนื่องจากเป็นเมืองผ่านไปยังทิเบตและอินเดีย

จากความน่าสนใจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของมณฑลยูนนาน และความน่าสนใจของเมืองต้าหลี่-ลี่เจียง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมไปถึงแนวโน้มของการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวต้าหลี่-ลี่เจียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวต้าหลี่-ลี่เจียง
2. เพื่อวิเคราะห์การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวต้าหลี่-ลี่เจียง
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวต้าหลี่-ลี่เจียง

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลี่-ลี่เจียง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสาร ข้อมูลจากฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาโดยใช้การประเมินคุณค่าทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลี่-ลี่เจียง ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ดังนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวจึงแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 2 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Attractions)

นับว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งอาจจะสวยงามหรือแปลกประหลาด เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำ ชายหาด ฝั่งทะเล ปะการัง และอุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินี้จะต้องได้รับการดูแลเป็นอย่างดี มิฉะนั้นอาจจะถูกทำลายได้ทั้งจากธรรมชาติเองและจากน้ำมือมนุษย์ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manufactured Attractions)

จะมีลักษณะตรงข้ามกับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น เมืองใหญ่ ๆ ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น สถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า สวนสนุก โรงแรม ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย บาง

เมืองจะมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจ สถาปัตยกรรมต่าง ๆ พระราชวัง ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์ ตลอดจน ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทรัพยากรประเภทนี้เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวได้มากเช่นกัน สามารถแยกได้ดังนี้ 1) ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และด้านศาสนา 2) ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม 3) กีฬาต่าง ๆ 4) สถานที่เชิงเทคนิคและอุตสาหกรรม 5) กิจกรรมบันเทิง 6) สวนสาธารณะ 7) สวนสนุก 8) ศูนย์การค้าและร้านค้าของที่ระลึก

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีปัจจัยหลายอย่างเป็นองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญด้านการท่องเที่ยว 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว 2) ปัจจัยด้านตำแหน่งที่ตั้ง ระยะ และทิศทาง 3) ปัจจัยด้านการบริการท่องเที่ยว

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

วรรณ วลัยวานิช (2539 : 29-30) เขียนหนังสือเรื่อง “ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว” กล่าวว่า เนื่องจากพื้นที่โลกมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดลักษณะของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับโดยทั่วไปมนุษย์ต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ทั้งสิ้น และถ้าโลกไม่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมแล้ว การเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่าง ๆ ย่อมจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่มีอะไรดึงดูดความสนใจ ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเท่าใด ปัจจัยดังกล่าวก็ยังมีบทบาทที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ชนิดนี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2. ปัจจัยด้านตำแหน่งที่ตั้ง ระยะทาง และทิศทาง

ราณี อธิชัยกุล ได้กล่าวว่า ตำแหน่งที่ตั้ง ระยะทาง และทิศทาง เป็นคุณสมบัติเชิงภูมิ ประกอบด้วยคุณสมบัติของสถานที่ คุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นตัวแสดงความหมายทางภูมิศาสตร์ออกมา เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดมิติสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

3. ปัจจัยด้านการบริการการท่องเที่ยว

บุญหลิบ พาณิชชาติ ได้กล่าวว่า การบริการท่องเที่ยว (Tourist services) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่เป็นสะพานเชื่อมโยงให้ตัวนักท่องเที่ยวได้ไปพบและสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวตามที่ปรารถนา ทั้งนี้ปัจจัยย่อยต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยว

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว

เกรียงไกร เกิดศิริ ได้กล่าวว่า การประเมินคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการว่าจะเป็นไปได้ในรูปแบบใดบ้าง เนื่องจากการวางแผนการจัดการที่จะเกิดขึ้นจะต้องเคารพคุณค่าด้านต่าง ๆ ของพื้นที่เป็นหลัก โดยจะต้องไม่ลดทอนคุณค่าด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ลง โดยการวิเคราะห์คุณค่าสามารถแบ่งออกได้หลายด้านดังนี้

ตาราง 1 แสดงทฤษฎีการประเมินคุณค่ามี 10 ด้าน ดังนี้

<p>คุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม</p>	<p>เป็นคุณค่าทางด้านความงามที่เห็นด้วยสายตาในรูปแบบของรูปทรง สัดส่วน สี พื้นผิว และวัสดุ นอกจากสิ่งของที่ประจักษ์แก่สายตาแล้วยังคงรวมไปถึงความงามประเภทอื่น ๆ ที่เป็นนามธรรม หรือ ไร้รูปแสดงถึงอัจฉริยภาพในการสร้างสรรค์ผลงานของมนุษย์ทางสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมชั้นเลิศ เป็นตัวแทนที่เด่นของรูปแบบอาคารหรือสถาปัตยกรรม ชุดเทคโนโลยีหรือภูมิทัศน์ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์มนุษย์</p>
<p>คุณค่าด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่</p>	<p>เป็นหลักฐานแสดงความเป็นเอกลักษณ์ในความไม่เหมือนใครถึงธรรมชาติ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม หรืออารยธรรมที่ยังคงอยู่หรือสูญหายไปแล้วของทรัพยากรท่องเที่ยวนั้น</p>
<p>คุณค่าด้านจิตวิญญาณของชุมชน</p>	<p>ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณค่ามนุษย์ผ่านกาลเวลา หรือพื้นที่ในวัฒนธรรมของโลกบนพัฒนาการทางสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี ประเพณีวัฒนธรรม อารยธรรม และอนุสรณ์ สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทางศาสนา</p>
<p>คุณค่าด้านประวัติศาสตร์</p>	<p>ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณค่ามนุษย์ผ่านกาลเวลา พื้นที่ในวัฒนธรรมของโลกบนพัฒนาการทางสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี ประเพณีวัฒนธรรม อารยธรรม และ</p>

	อนุสรณ์สถานที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อทางศาสนา การใช้พื้นที่ การดำรงชีวิตของคนสถาบันทางศาสนา และชนชั้นของสังคมในอดีต
คุณค่าด้านสังคม	ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถสัมผัสได้ถึงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์สำคัญ ประเพณี แนวความคิด ความศรัทธา วรรณคดีที่มีคุณค่าโดดเด่น การดำรงอยู่ของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมอย่างพึ่งพาอาศัยกันอย่างสันติ นอกจากนั้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางสังคมในลักษณะที่มีความหลากหลายทางความเชื่อ แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี
คุณค่าด้านวิทยาศาสตร์	ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แฝงไปด้วยภูมิปัญญาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น ภูมิปัญญาเหล่านี้เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ที่ก่อรูปขึ้นมาจากการเรียนรู้ของคนเพื่อแก้ไข หรือปรับตัวให้ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข
คุณค่าด้านเศรษฐกิจ	ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในชุมชน ก่อให้เกิดรายได้มีการหมุนเวียนของเงินตราหรือเศรษฐกิจเกิดขึ้น
คุณค่าด้านการใช้สอยร่วมสมัย	ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าในการดำรงชีพ เนื่องจากการมีผืนดิน และผืนน้ำที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อเป็นแหล่งผลิตเพื่อการดำรงชีพและการค้าขายได้อย่างลงตัวของ ทรัพยากรการท่องเที่ยวในอดีตและปัจจุบัน
คุณค่าด้านการศึกษา	ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้แก่ผู้เยี่ยมชม ได้ศึกษาถึงความ เป็นมา ประวัติการก่อตั้ง นักท่องเที่ยวสามารถได้รับประโยชน์จาก ทรัพยากรการท่องเที่ยว
คุณค่าด้านอื่น ๆ	ยกตัวอย่างเช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม และคุณค่าทางศิลปกรรม

ผลการศึกษา

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลิ-ลี่เจียง

1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองตัวหลิ

1. เมืองเก่าตัวหลิ

เมืองเก่าตัวหลิที่หลงเหลืออยู่ในปัจจุบันเป็นมรดกตกทอดมาจากอาณาจักรน่านเจ้า สภาพบ้านเมืองในเขตเมืองเก่าตัวหลียังคงมีการอนุรักษ์เอาไว้เป็นตึกแบบโบราณสูงไม่เกิน 2 ชั้น ด้านหน้าประตูจะเป็นประตูไม้เฟี้ยมที่แกะสลักสวยงาม ริมถนนทางเดินมีก๊อมน้ำสาธารณะทำด้วยหินแกรนิต สลักเป็นหัวมังกรหรือหัวกิเลน หลังคาใช้กระเบื้องมุงแบบจีน เมืองเก่าอยู่ท่ามกลางอ้อมกอดของภูเขา ขางซานทางด้านขวา และทะเลสาบเอื่อไห่ทางด้านซ้าย นอกจากนี้ยังมีร้านค้าขายสินค้าของที่ระลึกที่ทำจากหินอ่อนตัวหลิ ผ้าบาติก โรงแรมในตัวหลิเขตเมืองเก่าจะดัดแปลงมาจากคฤหาสน์ของคหบดีชาวไป๋

2. พิพิธภัณฑ์ตัวหลิ

บนถนนจางผิงมีโบราณวัตถุสมัยน่านเจ้าให้ชมเป็นบางส่วน พิพิธภัณฑ์นี้เคยเป็นฐานบัญชาการของคู่เหวินซิวผู้นำชาวหุกก่อกบฏต่อต้านราชวงศ์ชิงในปี 1856-1873 ขึ้นเหนือตามถนนฝูชิง จะพบสวนอวีเอ่อ ซึ่งตั้งอยู่บนถนนอวีเอ่อ นอกจากนั้นยังมีโบสถ์คาทอลิกเล็ก ๆ ที่เป็นมรดกตกทอดจากยุคที่มิชชันนารีเข้ามาเผยแพร่ศาสนา

3. เจดีย์หมู่ขานถ้ำซื่อ

ตามตำนานคนในสมัยก่อนมีความเชื่อว่ามังกรเป็นต้นเหตุให้เมืองตัวหลีนํ้าท่วม เนื่องจากมาเล่นน้ำที่ทะเลสาบเอื่อไห่ และเชื่อว่ามังกรกลัวพระเจดีย์กับนกอินทรี จึงได้มีการสร้างพระเจดีย์นี้ขึ้นมา นับได้ว่าเจดีย์สามองค์ที่วัดหลงเซิ่งนี้เป็นสัญลักษณ์ของเมืองตัวหลิ ซึ่งล้อมรอบด้วยทิวเขาขางซานที่ปกคลุมด้วยเมฆหมอก ดินทะเลสาบเอื่อไห่ที่กว้างสุดสายตา เปรียบเจดีย์เสมือนเป็นพู่กัน 3 ด้ามปักอยู่ตรงกลางระหว่างภูสูงและน้ำสวย คนส่วนใหญ่มักเรียกว่า เจดีย์สามองค์ ตั้งอยู่ทางตอนบนของตัว วัดหลงเซิ่งที่เคยตั้งอยู่ที่นี้ ได้สูญหายไปนานแล้ว การขุดสำรวจบริเวณวัดในปี 1979 ได้พบ โบราณวัตถุล้ำค่ามากมาย ได้แก่ พระพุทธรูปทองคำ เครื่องสำริด เครื่องเงิน

4. ภูเขาขางซาน (Cangshan)

ทอดตัวขนานทะเลสาบเอื่อไห่อยู่ทางตะวันตก ซึ่งเป็นหนึ่งในทิวเขารอบนอกของหิมาลย์ซีก ตะวันออก มีความยาว 50 กิโลเมตรทอดยาวจากทิศเหนือ ไปยังทิศใต้ มีความสูงเฉลี่ยเหนือระดับน้ำ

ทะเลประมาณ 3,500 เมตร ประกอบด้วยยอดเขาทั้งหมด 19 ยอด โดยยอดเขาที่สูงที่สุดมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 4,122 เมตร มีแหล่งต้นน้ำลำธารทั้งหมด 18 สาย พื้นดินระหว่างแนวเขาขงซานกับทะเลสาบเอ๋อไห่เป็นพื้นดินอันอุดมสมบูรณ์ ทำให้ชุมชนต่าง ๆ เข้ามาตั้งถิ่นฐาน ซึ่งชุมชนแรกที่ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ นั่นคือ “อาณาจักรน่านเจ้า”

5. ทะเลสาบเอ๋อไห่

ตั้งอยู่ใกล้กับภูเขาขงซาน มีพื้นที่ทั้งหมด 251 ตารางกิโลเมตร มีความยาวเท่ากับ 41.5 กิโลเมตร มีความกว้างตั้งแต่ 3-9 กิโลเมตร และเป็นทะเลสาบที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของมณฑลยูนนาน ในวันที่มีแดดส่องในฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง ท้องน้ำจะมีสีน้ำเงินอมเขียวเข้มจางต่างกันไป ในแต่ละจุด พออากาศหนาวผิวน้ำจะสะท้อนเงาเหลี่ยมยอดเขาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะของทิวเขาขงซาน จุดเด่นที่สำคัญที่ทำให้เรารู้ว่าอยู่ทะเลสาบเอ๋อไห่ นั่นคือ องค์กรเจ้าแม่กวนอิมอากาศาที่สลักจากหินอ่อนดำหลีสีขาวบริสุทธิ์ ประดิษฐานอยู่บนดอกบัวบนเกาะหนานเจา

6. เซี่ยกวาน

คนจีนนิยมเรียก “เซี่ยกวาน” ว่า “ต้าหลี่ซื่อ” (เมืองต้าหลี่) แม้ในเมืองต้าหลี่จะมีโรงแรมกับร้านอาหารอยู่มากมายแต่ที่นี่ก็เป็นแค่จุดเปลี่ยนรถไปเมืองเก่าต้าหลี่ ทะเลสาบเอ๋อไห่ ทิวเขาโคยรอบ และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ทางตะวันตกเท่านั้น มีสิ่งที่น่าสนใจ นั่นคือ พิพิธภัณฑ์เขตปกครองตนเองของชนเผ่าไป๋แห่งต้าหลี่ ซึ่งพิพิธภัณฑ์นี้สร้างขึ้นในปี 1986 มีพื้นที่ 3 เฮกเตอร์ เป็นพิพิธภัณฑ์แบบสวนซึ่งมีจุดเด่นอยู่ที่สถาปัตยกรรมในท้องถิ่น เครื่องสำริด โบราณวัตถุสมัยน่านเจ้า

7. เขาจีจู้

เนื่องจากลักษณะของยอดเขาบนภูเขาที่มีลักษณะคล้ายเท้าไก่ จึงถูกเรียกว่า จีจู้ซาน ซึ่งมีความหมายว่า ภูเขาเท้าไก่ มีความสูง 3,248 เมตร ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองปินฉวน ถัดจากเซี่ยกวานมาทางตะวันออกเฉียงเหนือ 90 กิโลเมตร เป็น 1 ใน 5 ภูเขาที่มีร่องรอยสิ่งก่อสร้างของศาสนาพุทธในจีน ถือเป็นเขาศักดิ์สิทธิ์ของทางพุทธศาสนา ในสมัยที่รุ่งเรืองที่สุดเคยมีวัดวาอารมตั้งอยู่จำนวนนับไม่ถ้วน โดยถูกสร้างขึ้นในสมัยน่านเจ้า แต่ก็เสื่อมโทรมลงพร้อม ๆ กับความตกต่ำของอาณาจักร

8. เขาเวเป่า

เป็นเขาศักดิ์สิทธิ์ในลัทธิเต๋า อยู่ถัดจากเมืองเก๋าด้าหลี่ลงมาประมาณ 85 กิโลเมตร มีศาลเจ้าเก๋ากั๋งตั้งอยู่หลายหลัง ทางขึ้นเขาจะอยู่ที่หมู่บ้านเวชาน ซึ่งในอดีตเคยเป็นฐานที่มั่นอันแข็งแกร่งของอาณาจักรน่านเจ้า มีประตูเมืองขนาดมหึมา และย่านใจกลางเมืองก็อบวลไปด้วยบรรยากาศแบบยุคเก่า

เขาเวเป่า ตั้งอยู่ด้านตะวันออกเฉียงใต้ของ ตัวเมืองอำเภอเวชานมณฑลยูนนาน ห่างจากตัวเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 19.4 ตารางกิโล- เมตร ยอดเขาหลักสูงกว่าระดับน้ำทะเล 2,509 เมตร คนโบราณถือว่าคอยนี้มีพลังวิเศษ จึงตั้งชื่อว่า เวเป่าซาน ซึ่งมีนิยามว่า คอยวิเศษสูงตระหง่านบนคอย ในปี1992 เขาเวเป่าถูกจัดเป็นวนอุทยานระดับชาติ

ภูมิประเทศของเขาเวเป่าแยกเป็นสองส่วน คือส่วนหน้าและส่วนหลังของภูเขา ศาลเจ้าและวิหารก็สร้างกระจายตามทำเลของภูมิประเทศทั้งสองส่วนที่มีเอกลักษณ์ แตกต่างกัน โดยดำเนินตามลักษณะ “ธรรมะแห่งเต๋าคือธรรมชาติ” ฝีมือการก่อสร้างของศาลเจ้าและวิหารละเอียด ประณีต ปฏิมากรรมรูปปั้นและแกะสลักเสมือนคนจริง ภาพวาดและลวดลายแกะสลักฝาผนังหลากหลายรูปแบบ มีสีสันทางศาสนาอย่างเข้มข้นและมีเอกลักษณ์ประจำชนชาติ

9. โตรกธารน้ำเจียง

อยู่เยื้องจากต้าหลี่มาทางตะวันตกเฉียงเหนือ ใกล้แดนพม่า มีความยาว 320 กิโลเมตร ได้รับการยกย่องจากสหประชาชาติให้เป็น “แหล่งชีววิทยาที่หลากหลายที่สุดของจีน” แม่น้ำน้ำเจียง หรือ สาละวิน เป็นแม่น้ำทางด้านตะวันตกสุดของ “แม่น้ำสามสาย” (อีกสองสายคือ หลานซางและจินซา) ทอดขนานจากเหนือลงใต้ ก่อเกิดเป็นหุบเขาลึกขนาบด้วยสันเขามหึมาขึ้นหลายแห่ง ซึ่งแม่น้ำทั้งสามนี้ มีต้นกำเนิดมาจากทิเบต

10. ถนนพม่า

ถนนจากคุนหมิงมายังเมืองรุ่ยลี่ตรงพรมแดนพม่า ความยาว 832 กิโลเมตร ถนนสายนี้เปรียบเสมือนเส้นทางสายไหมของภาคตะวันตกเฉียงใต้ มีรูปลักษณะเหมือนไฮเวย์สมัยใหม่ แต่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าจากชื้อชว่นไปยังอินเดียกับอัฟกานิสถานตั้งแต่เมื่อ 400 ปีก่อนคริสตกาล ถนนสมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่เส้นทางสายเก่านั้น รัฐบาลกั๋วหมินตั้งได้ใช้แรงงาน 200,000 คน และใช้เครื่องมือธรรมดา ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้แบบยอมตายถวายหัวของจีน

11. เป้าซาน

อยู่เลยเขี้ยวขวามาทางตะวันตก 120 กิโลเมตร นั่งรถมาใช้เวลา 5 ชั่วโมง เคยเป็นเมืองแห่งสุดท้ายบนทางสายไหนดสายใต้ของจีนมานานถึง 2,000 ปี เดิมใช้ชื่อว่า “หย่างซาน” และมีแม่น้ำหลานซางทอดขวางก่อนถึงตัวเมืองประมาณ 60 กิโลเมตร

ปัจจุบันเป้าซานมีประชากร 750,000 คน มีรูปลักษณะเหมือนเมืองชั้นสองหรือชั้นสามของจีน แท้จริงแล้วเป้าซานเป็นเขาลูกเล็ก ๆ ในเขตชานเมือง บนเขามีเจดีย์และศาลเจ้าที่สร้างขึ้นเพื่อบูชาจู่เก้อเหลียง (ขงเบ้ง) ผู้มากปัญญาในสมัยสามก๊ก เขานำทัพจากแคว้นอู๋ (เมืองเฉิงตูในปัจจุบัน) ลงใต้ และสร้างตำนานให้ผู้คนได้เล่าขานต่อมาในการทำศึก

12. เถิงซ่ง

ตั้งอยู่บนที่ราบความสูง 1,600 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ใช้เวลาเดินทางจากเป้าซาน 6 ชั่วโมง เมื่อราว 10 ปีก่อน บ้านเรือนยังเป็นบ้านไม้ ปัจจุบันถูกรื้อถอนออกเพื่อเปิดทางให้กับนักพัฒนาที่ดิน

13. บ่อน้ำพุผีเสื้อ

หรือบ่อน้ำพุผีเสื้อ ที่มีชื่อเสียง น้ำในบ่อน้ำพุใสสะอาดยิ่ง มีต้นไม้ต้นหนึ่งอยู่ริมบ่อน้ำพุ ในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมทุกปี จะมีผีเสื้อเป็นจำนวนมากชวนกันบินไปเกาะอยู่บนต้นไม้ต้นนี้ มีสีสันหลากหลาย มีตำนานที่น่าประทับใจเกี่ยวกับบ่อน้ำพุผีเสื้อ เล่ากันว่า ในสมัยดึกดำบรรพ์ มีสาวงามคนหนึ่งใช้ชีวิตอยู่ในเขตเชิงเขาซังซาน ทั้งสองคนเติบโตมาด้วยกันตั้งแต่เล็กและสนิทสนมรักใคร่กัน จนอยู่มาวันหนึ่ง มีคบคิดในท้องถื่นคนหนึ่งเห็นสาวงามเสียคู่แล้วเกิดความรักใคร่ จึงคิดจะแย่งมาเป็นของตนเองเมื่อทราบเรื่องเข้า จึงได้พาสาวหนีไปถึงบ่อน้ำพุผีเสื้อคบคิดคนนั้นได้เกณฑ์คนให้ตามล่าหนุ่มสาวทั้งสองมาถึงบริเวณบ่อน้ำพุแห่งนั้น หนุ่มสาวคู่นี้เมื่อหมดหนทางที่จะหนีต่อไปได้จึงได้พร้อมใจกันกระโดดลงสู่บ่อน้ำพุทั้งคู่ หลังจากมีพายุและฝนกระหน่ำหนักสักครู่ บริเวณเหนือน้ำพุได้ปรากฏรังสายหนึ่งสีสดใสและมีผีเสื้อสองตัวบินเคียงกัน ออกจากบ่อน้ำพุแห่งนั้น ต่อมาเพื่อระลึกถึงคู่รักคู่นี้ คนท้องถื่นจึงเรียกบ่อน้ำพุแห่งนี้ว่า "บ่อน้ำพุผีเสื้อ"

14. เรื่อไห่

ตั้งอยู่เอียงจากตัวเมืองเถิงซ่งไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือราว 10 กิโลเมตร บ่อน้ำพุร้อนที่มีสองบ่อสำหรับแช่ และอีกบ่อสำหรับต้มไข่ มีอุณหภูมิสูงกว่า 96 องศาเซลเซียส สวนภูเขาไฟ มีจุดเด่นที่เขาต้าคงซาน ทางขึ้นเขาเป็นบันไดที่ถ่างขึ้นตามแนวไหล่เขา บนยอดเขามีวิวสวย ๆ ของหมู่ภูเขาไฟ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภูเขาไฟที่ดับแล้ว สามารถเดินไปยังเขาเสี่ยวคงและเขาเฮยคงอีกด้วย

15. หมู่บ้านเหอซุ่นเจียง

ได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งในสิบหมู่บ้านที่สวยงามที่สุดในเมืองจีน และกำลังรอการพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านห่างจากเมืองเจียงซ่งมาทางตะวันตก 6 กิโลเมตร ถนนภายในหมู่บ้านปูด้วยก้อนกรวด มีบ้านโบราณ สวยๆ เรียงราย บางหลังคู่อ้อาเนื่องจากคนในเหอซุ่นเป็นพ่อค้าหยก

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพจีนใช้ที่นี่เป็นค่ายทหาร ศึกบัญชาการใหญ่จึงถูกตัดแปลงเป็นพิพิธภัณฑ์ โดยจัดแสดงเรื่องราวการต่อสู้ขับไล่ญี่ปุ่นออกไปจากมณฑลยูนนาน และเป็นผลสำเร็จในปี 1944 โดยได้รับความช่วยเหลือทางการทหารจากสหรัฐอเมริกา ข้าวของที่เก็บรวบรวมไว้มีทั้งอาวุธ เครื่องแบบ และเครื่องใช้ของทั้งสอง

16. หมางซื่อ

ตั้งอยู่ทางตะวันตกของคุนหมิงห่างมา 500 กิโลเมตร นั่งรถจากเจียงซ่งใช้เวลา 3 ชั่วโมง หมางซื่อเป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองของเผ่าเต๋อหงไต และจิ่งผอ หมางซื่อมีสองเมืองเช่นเดียวกับต้าหลี่ คือ เมืองเก่าและเมืองใหม่ แต่จะอยู่ติดกัน ไม่แยกจากกันเหมือนต้าหลี่

เจดีย์ซูเปา ที่ถนนโหย่วอี มีลักษณะเป็นเจดีย์องค์เล็ก ๆ ตั้งอยู่กลางสวนผักของชาวบ้าน คล้ายปราสาทเทพธิดาที่นครวัดของเขมร

17. รุ่ยลี่

จากเจียงซ่ง นั่งรถมาประมาณ 6 ชั่วโมงก็จะถึงเมืองรุ่ยลี่ มีพรมแดนติดกับพม่า มีประชากรประมาณ 110,000 คน สถาปัตยกรรมยุคใหม่ในเมืองรุ่ยลี่ที่กรุงระจกสีฟ้า มียอดแหลม และงานจำหลัก ลวดลายแบบนูนต่ำประดับกับบ้านไม้ไผ่หลังคาด้วยสังกะสีตามย่านตลาดสด

18. ตลาดค้าหยก

เป็นตลาดหยกที่คึกคักที่สุดในโลก ในเมืองมีจักรยานให้เช่าถีบเที่ยวชมเมือง ถนนสายตะวันออกของรุ่ยลี่ที่ตัดตรงไปยังหว่านดิง ซึ่งเป็นหมู่บ้านชายแดนอันเจียบเหงา และยังเป็นเส้นทางลำเลียงเสบียงจากพม่ามาให้อังกฤษในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนในปลายทศวรรษ 1930 ซึ่งเป็นที่ตั้งของเจ็ยเล่อจินถ่าหรือเจดีย์ทอง ที่มีอายุเก่าแก่กว่า 200 ปี มีความสูง 40 เมตร ออกนอกเมืองมา 5 กิโลเมตร จะมีป้ายบอกทางห่านซ่าจ่วงซื่อซึ่งเป็นอารามไม้ย่อส่วน ภายในมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่องค์หนึ่ง นอกจากนี้ยังมีเจดีย์อีกองค์หนึ่ง คือ หงอันจินยาถ่า ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างตัวเมืองลุ่ยลี่กับด่านพรมแดน เป็นเจดีย์ทรงไทยและมีพระพุทธรูปทองประดิษฐานอยู่

1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองลี้เจียง

1. เมืองเก่าลี้เจียง

เมืองเก่าที่มีอายุกว่า 800 ปี สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่ง และราชวงศ์หมิง ลักษณะพิเศษของเมืองเก่านี้คือ บ้านชั้นเดียวที่สร้างด้วยไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ทางเดินในเมืองที่ทำจากหินทั้งหมด สะพานเล็ก ๆ ที่สร้างจากหินและไม้กว่า 354 สะพาน และคลองเล็กใสที่ไหลผ่านทั้งเมืองจนได้รับการขนานนามว่า “Oriental Venice” ซึ่งคลองเหล่านี้ยังคงเป็นแหล่งน้ำอุปโภคที่สำคัญ โดยมีต้นน้ำมาจากภูเขาหิมะมังกรหยก

ชุมชนแห่งนี้รุ่งเรืองอยู่นานหลายศตวรรษในฐานะที่พักกองคาราวานที่เดินทางไป-กลับทิเบต ในปี 1253 กุบไลข่าน ได้เดินทางผ่านมาและได้ตั้งชื่อให้กับเมืองนี้ว่าลี้เจียง พร้อมทั้งนำคนตรีของจีนมาเผยแพร่ให้กับเผ่าชานซีด้วย ในยุคราชวงศ์หมิงถือเป็นยุคทองทางวัฒนธรรมของลี้เจียง เมืองตระกูลผู้นำพุทธศาสนาแบบทิเบตเข้ามาเผยแพร่ และสร้างวัดขึ้นบนเขาหลายแห่ง

ชนพื้นเมืองของลี้เจียงคือเผ่าชานซี ซึ่งแยกออกมาจากชนเผ่าเซียงในทิเบต พวกเขาตั้งถิ่นฐานเดิมในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีนและอพยพมาอยู่ยังที่ราบที่อุดมสมบูรณ์แห่งนี้ เป็นสังคมที่ยกย่องให้สตรีเป็นใหญ่ สตรีจึงมีบทบาทสำคัญในทุกภาคส่วน มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง มีงานเขียนและศิลปะการดนตรี วัฒนธรรมตงป้า จึงนับเป็นเผ่าที่มีความเจริญสูงมากเผ่าหนึ่งในยุวนาน

ปี 1996 เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในหุบเขาลี้เจียง ตึกคอนกรีตในเขตเมืองใหม่พังทลายเหลือเพียงบ้านเรือนที่สร้างจากอิฐและไม้ในเขตเมืองเก่า ในปี 1997 เขตเมืองเก่าลี้เจียงกับพื้นที่ใกล้เคียงก็ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นมรดกโลก ปัจจุบันมีกว่าตึกที่จะสร้างขึ้นใหม่ในเขตเมืองเก่านั้นจะต้องสร้างเป็นตึกทรงโบราณเท่านั้น

2. จัตุรัสอวิเหอ

ตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของเขตเมืองเก่าลี้เจียง มีระหัดวิดน้ำอันใหญ่ตั้งอยู่กลางลาน ถ้าไม่อยากผ่านจัตุรัสตลาดซื้อฟางที่เน้นการท่องเที่ยวในเชิงพาณิชย์ ต้องมุ่งหน้าลงใต้ บ้านเรือนเก่าแก่ของชาวนา ซึ่งจะทำร้านอาหารกับร้านขายของชำเล็ก ๆ เอาไว้หน้าบ้าน ประตูบ้านเป็นประตูไม้แกะสลัก เปิดไปสู่

ลานบ้านที่ใช้กระเบื้องปูไว้ มีเสาไม้ขนาดใหญ่ตั้งเป็นกรอบและมีบันไดวนทอดขึ้นไปหาระเบียงที่ลึกลงไปไว้อย่างละเอียด

3. ขานเหยียนจิง

เป็นบ่อน้ำธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในเมืองเก่าลี่เจียง บ่อน้ำแห่งนี้เป็นบ่อน้ำธรรมชาติ มีลักษณะเป็นบ่อน้ำ 3 บ่อเชื่อมต่อกัน โดยมีต้นน้ำมาจากตาน้ำใต้ดินซึ่งผุดออกมาจากบ่อแรก ถือเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชาวน่าซีในอดีต โดยชาวน่าซีได้มีการกำหนดการใช้น้ำในแต่ละบ่อไว้อย่างชัดเจน คือ บ่อแรกเป็นบ่อน้ำสำหรับบริโภค บ่อที่สอง เป็นบ่อน้ำสำหรับล้างผัก และบ่อน้ำที่สาม เป็นบ่อน้ำสำหรับซักผ้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัดของชาวน่าซี แม้ว่าเมืองลี่เจียงจะเป็นเมืองที่มีน้ำใช้อย่างอุดมสมบูรณ์ก็ตาม

4. คุกาสันตระกูลมู่

สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงตระกูลมู่ที่เป็นตระกูลเจ้าเมืองปกครองลี่เจียงตั้งแต่ปีค.ศ. 1254-1723 ในอดีตเมืองลี่เจียงมีเพียง 2 ตระกูล ซึ่งตระกูลจะเป็นเครื่องบ่งบอกสถานะทางสังคม คือ ตระกูลมู่ เป็นชนชั้นปกครอง และตระกูลเหอ เป็นชนชั้นแรงงาน ลักษณะเป็นหมู่ตึกขนาดใหญ่หกหลัง มีกำแพงล้อมรอบ สถาปัตยกรรมในบ้านตระกูลมู่เป็นศิลปะสมัยราชวงศ์หมิงผสมผสานกับวัฒนธรรมชนเผ่าน่าซี มีการจัดสวนโดยนำพันธุ์ไม้หายากหลายชนิดมาจัดวางเข้าด้วยกัน สะท้อนให้เห็นถึงความเปิดกว้างที่จะรับสิ่งใหม่ๆ จากภายนอก ตระกูลมู่เป็นตระกูลที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา ภายในบริเวณบ้านมีหอสมุดขนาดใหญ่ชื่อว่าหอสมุดหมิ่นเล็ม เพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับลูกหลานภายในตระกูล มีห้องประชุมภายใน และมีลานสำหรับจัดการแสดงดนตรี และงานรื่นเริงภายในตระกูลด้วย

5. จตุรัสตลาดซื้อฟาง

ลานหินกว้างกลางเมืองเก่าลี่เจียงจะพบร้านขายของที่ระลึก ร้านกาแฟ นอกจากนั้นจะพบการแสดงระบำพื้นบ้าน ซึ่งเกิดจากความรักในเสียงเพลงและการเต้นรำของชาวน่าซี นักรบที่เบ็ดในชุดขุนศึกนั่งบนหลังม้าให้คนถ่ายรูปลอกกับเศษเงิน ทุกค่ำคืนจตุรัสตลาดซื้อฟางจะกลายเป็นลานเต้นรำ

6. สระน้ำมังกรดำ

หรือที่เรียกกันว่า หรือ เฮยหลงถัน ที่อยู่ทางภาคเหนือ ตั้งอยู่ในตัวเมืองลี่เจียง ห่างจากเมืองเก่าลี่เจียงไปทางเหนือประมาณ 1 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 11,390 ตารางเมตร เป็นแหล่งน้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงเมืองเก่าแห่งนี้ น้ำที่ไหลออกจากสระน้ำมังกรดำเลียวลคคคเคี้ยวและวกไปวนมาจากทิศเหนือลงสู่

ทิสได้และแบ่งเป็นสายธารเล็กๆจำนวนมากในบริเวณ เมืองเก่าแห่งนี้บ้างก็ไหลล้อมตามบ้านเรือน บ้างเลี้ยวลดคดเคี้ยวไปตามถนนหนทาง ก่อให้เกิดเป็นภาพถนนสายสำคัญที่อยู่ริมฝั่งน้ำ และตึกกรมบ้านช่องที่ตั้งอยู่ริมน้ำ สระน้ำมังกรดำมีจุดเด่นที่ความใสของน้ำที่ใสราวกับมรกต นอกจากนี้ภายในสวนยังมีสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ที่ผสมผสานวัฒนธรรมของชาวฮั่น ทิเบต และนาซีไว้ด้วยกัน ที่เด่นที่สุดคือ หออุ่เฟิง ซึ่งสร้างขึ้นในศตวรรษที่ 17 และถูกเผาไหม้จากวัดฝูเกวียนนอกเมืองลี่เจียงมาไว้ที่นี่เมื่อ 30 ปีก่อนอุ่เฟิง หรือ ห้าหงส์ ได้มาจากชายคาที่ยื่นยาวออกมาจากหลังคาทั้งแปดจุดในแต่ละชั้น และไม่ว่าจะมองจากมุมไหนก็จะเห็นหงส์ไม้เหล่านี้แค่ห้าตัวเท่านั้น

7. ศูนย์วัฒนธรรมตงปา

ถือเป็นสวนแห่งเทพเจ้า เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวนาซีในการบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อ ซึ่งเทพเจ้าเหล่านี้คือธรรมชาติอันยิ่งใหญ่บนโลก โดยชาวนาซีมีความเชื่อว่ามีมนุษย์และสรรพสิ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ทุกสรรพสิ่งล้วนมีจิตวิญญาณ พวกเขาจึงกราบไหว้ภูเขา ท้องฟ้า หรือสายน้ำ ด้วยเห็นคุณค่าในการกำเนิดและคงอยู่ของทุกชีวิตที่เกิดจากธรรมชาติอันยิ่งใหญ่

ตงปา คือ ชื่อเรียกลัทธิซึ่งนับถือผีसानางไม้และหมอผีที่ชาวนาซีเลื่อมใสศรัทธาก่อนที่จะถูกลดทอนรวมเข้ากับพุทธศาสนาและลัทธิเต๋า ภายในพิพิธภัณฑจัดแสดงเสื้อผ้าข้าวของที่หมอผีใช้ในการประกอบพิธี ภาพม้วน และบันทึกที่เขียนขึ้นด้วยอักษรภาพของชาวนาซี

8. วัดเขาหยก

หรืออวี๋เฟิงชื่อ ตั้งอยู่กลางป่าสนเหนือหมู่บ้านไป๋ชา ห่างจากตัวเมืองลี่เจียงมาทางตะวันตกเฉียงเหนือ 11 กิโลเมตร วัดสร้างขึ้นบนไหล่เขา และลดหลั่นลงมาเป็นลำดับ มีรูปสลักหินที่โดดเด่นด้วยบานประตูไม้แกะสลัก ภาพจิตรกรรมที่บูรณะขึ้นใหม่ และลานวัดที่มีทางเดินปูแผ่นหินเชื่อมถึงกัน หอพระด้านบนสุดสร้างล้อมต้นคามลลีย์ 20,000 ดอกเอาไว้

9. หมู่บ้านไป๋ชา

เป็นเมืองเอกของเผ่า่นาซี ก่อนหน้าที่กุบไลข่านจะเดินทางมาถึงและตั้งเมืองลี่เจียงขึ้นในปี 1253 ปัจจุบันหมู่บ้านไป๋ชาถือเป็นหมู่บ้านแบบนาซีแท้ จุดเด่นของหมู่บ้านคือ วัดต้าเป่าจิง ที่มีรูปเคารพในพุทธศาสนาแบบทิเบต ลัทธิเต๋า และลัทธิตงปาดั้งปะปนกันอยู่ ภาพจิตรกรรมฝาผนังคู่มือ ๆ มีทั้งภาพปีศาจ ยักษ์ คนครึ่งเทวดา และภาพนรกภูมิ

10. ภูเขาหิมะมังกรหยก

หรือ อวิหลงเซี่ยซาน ตั้งอยู่ระหว่างลองจิจูดที่ 100 องศา 4 ลิปดา - 100 องศา 16 ลิปดา ตะวันออก และละติจูดที่ 27 องศา 3 ลิปดา - 27 องศา 40 ลิปดา เหนือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งธารน้ำแข็งขั้วโลกเหนือ ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองเก๋าลี้เจียง เป็นภูเขาสูงที่ตั้งตระหง่าน ซึ่งมีหิมะปกคลุมอยู่ตลอดทั้งปี ทิวเขาแห่งนี้ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งหุบห้วย ธารน้ำ แวนผา และทุ่งหญ้า น่าซี ทิวเขาแห่งนี้เมื่อมองจากระยะไกล จะเห็นเป็นลักษณะคล้ายมังกรกำลังเลื้อย สีขาวของหิมะที่ปกคลุมอยู่นั้นดูราวกับหยกขาว ที่ตัดกับสีน้ำเงินของท้องฟ้า คล้ายมังกรขาวบนผากฟ้า ทิวเขาแห่งนี้จึงได้ชื่อว่า ภูเขาหิมะมังกรหยก ซึ่งประกอบไปด้วยยอดเขา 13 ยอด ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลี่เจียง ทุ่งหญ้าบนเขาสูงในเขตนี้มีพันธุ์พืชที่หลากหลายทั้งดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร ยอดเขาที่สูงที่สุดนั้น สูงถึง 5,600 เมตร ขอบเขาซีกทางใต้จะลาดลงไปหาที่ราบลี่เจียง ส่วนทางเหนือจะทิ้งตัวลงหาแม่น้ำฉางเจียงในแนวตั้ง เกิดเป็น โตรกธารหู่เทียนขึ้น

11. วัดเทพมังกร

หรือ หลงเสินซื่อตั้งอยู่ระหว่างทางจากห่อฝู่ไปเซาซ่าง หรือ เซียงซาน ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว โอ่โถ่ง และมีลานวัดเล็ก ๆ นอกจากนี้ยังมีสะพานโค้งทอดข้ามสระน้ำ ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอโอบจันทร์ ที่เป็นหอหินอ่อนสีขาว จากบนหอนมองออกไปจะเห็นวัด ภูมิทัศน์แวดล้อมกับเขาอวิหลงในมุมที่สวยงาม

12. ที่ราบหญุนซาน

ที่ราบหญุนซาน หรือ เรียกได้อีกชื่อว่า หุบเขาวิเศษ เป็นทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ที่ซ่อนตัวอยู่ด้านหลังป่า ซึ่งอยู่บริเวณตีนภูเขาหิมะมังกรหยก และล้อมรอบด้วยสนสูงตระหง่าน ที่ราบแห่งนี้อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 3,000 เมตร ทุกๆปีในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ทุ่งแห่งนี้จะเต็มไปด้วยต้นหญ้าเขียวชอุ่ม และสีส้มของดอกไม้ ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงใบไม้ก็จะเปลี่ยนเป็นสีส้ม ในฤดูหนาว ที่ราบแห่งนี้จะถูกปกคลุมด้วยหิมะ ที่ราบแห่งนี้เกี่ยวข้องกับ ชนกลุ่มน้อยน่าซี ในการเป็นคังทางเข้าสู่สวรรค์ของพวกเขา เป็นสถานที่ๆ คนจะรัก และ มีอิสระร่วมกัน ตำนานเล่าว่า การตายเพื่อคนรักเกิดขึ้นที่นี่เป็นแห่งแรก เนื่องจากในอดีตนั้น จะมีคู่รัก ที่ถูกกีดกัน มาตายด้วยกันที่นี่ ซึ่งตำนานดังกล่าวได้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น และดึงดูดให้คู่รัก ได้มาใช้เวลาโรแมนติกร่วมกัน ท่านจะได้เห็นเด็กสาวสวมชุดหลากสีสันออกมาเต้นรำบนที่ราบหรือ ในป่า เด็กสาวเหล่านี้เป็นชนกลุ่มน้อยน่าซี และ หยิ

13. หุบเขาเสือกระโดด

หรือ หุบเขาเสือ ตั้งอยู่ระหว่างทางแยกของเมืองลี่เจียงและเมืองจงเตี้ยน เป็นหุบเขาในช่วงที่แม่น้ำแยงซีไหลลงมาจากจินซาเจียง (แม่น้ำทรายทอง) น้ำบริเวณนี้ไหลเชี่ยวมาก เกิดเป็นโตรกธารยาวกว่า 4,000 เมตรช่วงที่แคบที่สุดมีความกว้างเพียง 30 เมตร ตามตำนานเล่าว่า ในอดีตช่องแคบนี้มีเสือกระโดดข้ามไปยังฝั่งตรงข้ามได้ เนื่องจากกลางแม่น้ำบริเวณนี้มีหินที่เรียกว่า “หินเสือกระโดด” ซึ่งก้อนหินมีความสูงกว่า 13 เมตร จึงเป็นที่มาของชื่อ “ช่องแคบเสือกระโดด”

14. โค้งแรกแม่น้ำแยงซี

แม่น้ำแยงซีที่ไหลผ่านเมืองลี่เจียงช่วงนี้มีชื่อว่า จินซา หรือเรียกเต็มๆว่า จินซาเจียง แปลว่าแม่น้ำทรายทอง ณ จุดนี้เองที่แม่น้ำได้หักโค้งข้อศอกเป็น โค้งแรก ทำให้ไหลแยกจากแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขง ไปทางทิศตะวันออก ก่อให้เกิดอารยธรรมจีนที่ยิ่งใหญ่เมื่อหลายพันปีมาแล้ว กล่าวกันว่าถ้าไม่มีโคงนี้ก็อาจไม่มีอารยธรรมจีนอันเกรียงไกร อีกทั้งจุดนี้ยังเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ขบวนทัพของทั้งขงเบ้ง กุบไลข่าน ใช้เป็นจุดข้ามแม่น้ำแยงซีไปทำศึก และเหมาเจ๋อตงเดินทัพทางไกลหนีการล้อมปราบของพวกก๊กมินตั๋งห่างจากเมืองเก๋าลี่เจียง 53 กิโลเมตร เกิดจากแม่น้ำแยงซี (หรือที่คนจีนเรียกว่า แม่น้ำฉางเจียง) ที่ไหลลงมาจากที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต มากระทบกับภูเขาให้หลอ ทำให้ทิศทางของแม่น้ำหักโค้งไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จนเกิดเป็น โคงน้ำที่สวยงาม

15. ทะเลสาบหลู่กู่

อยู่ห่างจากตัวเมืองลี่เจียง ประมาณ 200 กม. ระหว่างบริเวณพรมแดนเมืองหนิงหลง มณฑลยูนนาน และเมืองหยางฮยวน มณฑลเสฉวน ทะเลสาบแห่งนี้สวยงามราวกับไข่มุกที่สะท้อนแสงท่ามกลางขุนเขาของที่ราบสูงทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือในมณฑลยูนนาน รูปร่างของทะเลสาบแห่งนี้ เป็นแบบเกือบม้วน ทอดตัวยาวจากทางเหนือลงทางใต้ และแคบจากทางตะวันออกถึงตะวันตก ทิวทัศน์ของทะเลสาบเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งวันช่วงเช้า จะมีสายหมอกและแสงแดดสะท้อน ทำให้ทะเลสาบเป็นสีมสสะท้อน เมื่อ แสงของอาทิตย์สาดส่องไปยังขุนเขาจะทำให้น้ำในทะเลสาบกลายเป็นสีมรกต และมีคลื่นลมในยามเย็น เมื่ออาทิตย์ลับขอบฟ้า จะนำมาซึ่งความสงบเมื่อเวลาค่ำมาเยือน ในทะเลสาบมีเกาะอยู่ 5 เกาะขนาดแตกต่างกัน ราวกับ เรือสีเขียวลอยอยู่เหนือผิวน้ำ ประกอบด้วย เกาะเซียวฮว่าอู เกาะหลิวอี้ปี้ หลี่เก้อ และหนี่ซี ซึ่งเป็นเกาะขนาดเล็กสุด เป็นก้อนหินทรงสี่เหลี่ยมซึ่งมีต้นไม้เล็กๆและมอสขึ้นอยู่

16. อุทยานน้ำหยก

อุทยานน้ำหยก ตั้งอยู่ริมสายธารน้ำบริสุทธิ์ที่ไหลรินลงมาจากการละลายของหิมะบนภูเขาหิมะมังกรหยก ซึ่งเป็นต้นชีวิตของชาวनाซีที่อาศัยอยู่ในลี่เจียง ซึ่งในอุทยานน้ำหยกนี้จะมี บ่อน้ำพุศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวนาซีอยู่ ด้วยกันกับ รูปสักการะของเทพเจ้าผู้คุ้มครองภูเขาหิมะมังกรหยก ตามความเชื่อในวัฒนธรรมตงป้าของชาวนาซี บริเวณอุทยานน้ำหยก สายน้ำได้ให้กำเนิด น้ำตกมังกร 3 ชั้น อันได้แก่ มังกรออกถ้ำ" ซึ่งเป็นน้ำตกชั้นแรก "มังกรเล่นน้ำ" เป็นน้ำตกชั้นที่สอง และ น้ำตกชั้นที่สามชื่อว่า "มังกรโอบยบิน"

17. โชว์จางอวีโหมว

โชว์จางอวีโหมว หรือ Impression Show เกิดจากการสร้างสรรค์ของ จางอวีโหมว ผู้กำกับชื่อดังของจีน และยังเป็นผู้รังสรรค์พิธีเปิดและพิธีปิดโอลิมปิก ที่จัดในประเทศจีนด้วย ด้วยพลังของนักแสดงชาวเขาชนเผ่ากว่า 600 คน มากกว่า 100 ตัว เวทีสีแดงอิฐมีทิวเขาภูเขาหิมะมังกรหยกตั้งตระหง่านเป็นฉากหลังอลังการ ก่อให้เกิดพลัง ในการบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตแห่งขุนเขาของชนเผ่าต่าง ๆ ในลี่เจียง ทำให้โชว์ Impression เป็นการแสดงสุดแสนจะประทับใจ สมดังชื่อ Impression

2. การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวต้าหลี่ – ลี่เจียง

เมืองต้าหลี่ พบการกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขาขางซาน ทะเลสาบเอ๋อไห่ เขาจี้จู้ โตรกธารน้ำเจียง บ่อน้ำพุศิเสื่อ และเรือไห่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ได้แก่ เจดีย์หมู่ซานถ่า เขาเว่ยเป่า หมางซื่อ และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ได้แก่ เมืองเก่าต้าหลี่ พิพิธภัณฑสถานต้าหลี่ เซี่ยกวาน ถนนพม่า เปาซาน เติ้งช่ง หมู่บ้านเหอซุ่นเซียง ลู่ลี่ ตลาดค้าหยก

เมืองลี่เจียง พบการกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ชานเหยียนจิ่ง สระน้ำมังกรดำ ภูเขาหิมะมังกรหยก ที่ราบหุนซาน หุบเขาเสือกระโจน โกงแกแม่ น้ำแยงซี ทะเลสาบหลู่กู่ อุทยานน้ำหยก ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ได้แก่ วัดเทพมังกร วัดเขาหยก และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ได้แก่ เมืองเก่าลี่เจียง จัตุรัสอวีเหอ คฤหาสน์ตระกูลมู่ จัตุรัสตลาดซือฟาง ศูนย์วัฒนธรรมตงป้า หมู่บ้านไป่ซา โชว์จางอวีโหมว

ตาราง 2 แสดงจำนวนทรัพยากรการท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียงทางธรรมชาติ
ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

แหล่งทรัพยากร การท่องเที่ยว (เมือง)	ธรรมชาติ		ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุ		ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และ กิจกรรม		รวม	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ต้าหลี่	6	42.86	3	60	9	56.25	18	51.42
ลีเจียง	8	57.14	2	40	7	43.75	17	48.57
รวม	14	100	5	100	16	100	35	100
คิดเป็นร้อยละ	40		14.29		45.71		100	

จากตาราง 2 พบว่า การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมมีมากที่สุด ในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมาได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 40 และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุ คิดเป็นร้อยละ 14.29 การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียงส่วนใหญ่อยู่ในเมืองต้าหลี่ จำนวนทรัพยากรการท่องเที่ยวในเมืองต้าหลี่ ซึ่งเป็นเมืองโบราณและมีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ ในอดีตเมืองต้าหลี่เคยเมืองศูนย์กลางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของมณฑลยูนนาน คิดเป็นร้อยละ 51.43

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะกระจายตัวอยู่มากในเมืองลีเจียง คิดเป็นร้อยละ 57.14 ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุ จะกระจายตัวอยู่มากในเมืองต้าหลี่ คิดเป็นร้อยละ 60 และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม จะกระจายตัวอยู่มากในเมืองต้าหลี่ คิดเป็นร้อยละ 56.25

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง

3.1 ปัจจัยที่ส่งเสริมทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง

ภูเขาซาง โดยมี คุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม เป็นคุณค่าด้านความงามที่เห็นได้จากสิ่งแวดล้อมอันสงบเรียบง่าย นอกจากนี้บนภูเขาซางซานยังเป็นจุดชมวิวของเมืองต้าหลี่และทะเลสาบเอ๋อไห่ และภูเขาซางซาน ยังมี คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์เนื่องจากภูเขาซางซานเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร 18 สาย จึงทำให้พื้นดินระหว่างแนวภูเขาซางซานและทะเลสาบเอ๋อไห่ เป็นบริเวณที่มีพื้นดินอุดมสมบูรณ์ เกิดการตั้งชุมชนแรก นั่นคือ อาณาจักรน่านเจ้า

ทะเลสาบเอ๋อไห่ โดยมี คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม ทะเลสาบเอ๋อไห่เป็นทะเลสาบที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของมณฑลยูนนาน โดยในวันที่มีแดดส่องในฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง ท้องน้ำจะมีสีน้ำเงินอมเขียวเข้มจางต่างกันไปในแต่ละจุด เมื่ออากาศหนาวผิวน้ำจะสะท้อนเงาเหลี่ยมยอดเขาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะของทิวเขาซางซาน

เขาจิ๋ว โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ในวัฒนธรรมของโลกบนพัฒนาการทางสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี ประเพณีวัฒนธรรม อารยธรรมและอนุสรณ์สถานที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทางศาสนา เนื่องจากเป็นภูเขาที่มีร่องรอยของสิ่งก่อสร้างของพุทธศาสนาในจีน ซึ่งในยุครุ่งเรืองในอดีตเคยมีวัดอารามอยู่จำนวนมากนับไม่ถ้วน

โตรกธารน้ำเจียง โดยมี คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม แม่น้ำน้ำเจียง หรือ สาละวิน เป็นแม่น้ำทางด้านตะวันตกสุดของ “แม่น้ำสามสาย” (อีกสองสายคือ หลานซางและจินซา) ทอดขนานจากเหนือลงใต้ ก่อเกิดเป็นหุบเขาลึกขนาบด้วยสันเขามหึมาขึ้นหลายแห่ง กลายเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ทรงคุณค่าของเมืองต้าหลี่

บ่อน้ำพุผีเสื้อ โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน เนื่องจากบ่อน้ำพุผีเสื้อในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมทุกปี จะมีผีเสื้อเป็นจำนวนมาก และมีตำนานความเชื่อของคนในอดีตที่สร้างบ่อน้ำพุขึ้นเพื่อระลึกถึงคู่รักคู่หนึ่งที่พร้อมใจกันตายเพื่อความรักที่บ่อน้ำพุแห่งนี้

เรือไห่ โดยมี คุณค่าทางด้านการใช้สอยร่วมสมัย เรือไห่เป็นบ่อน้ำพุร้อนที่มีสองบ่อสำหรับแช่และอีกบ่อสำหรับต้มไข่ มีอุณหภูมิสูงกว่า 96 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ยังมีสวนภูเขาไฟที่มีจุดเด่นคือเขาดำคังซาน ซึ่งมีวิวของภูเขาไฟและสามารถเดินไปยังเขาเลี้ยววงและเขาเฮยคัง

ซานเหยียนจิง โดยมี คุณค่าทางการใช้สอยร่วมกันร่วมสมัย ซึ่งเป็นบ่อน้ำธรรมชาติในเมืองลี่เจียง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญของชาวนำซีที่ใช้ในการอุปโภคและบริโภค และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการน้ำของชาวนำซี

สระน้ำมังกรดำ โดยมี คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม สระน้ำมังกรดำมีจุดเด่นที่ความใสของน้ำที่ใสราวกับมรกต นอกจากนี้ภายในสวนยังมีสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ที่ผสมผสานวัฒนธรรมของชาวฮั่น ทิเบต และนำซีไว้

ภูเขาหิมะมังกรหยก โดยมี คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือ ความงาม ภูเขาสูงที่ตั้งตระหง่าน ซึ่งมีหิมะปกคลุมอยู่ตลอดทั้งปี ทิวเขาแห่งนี้ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งหุบห้วยธารน้ำ แนวผา และทุ่งหญ้านำซี ทิวเขาแห่งนี้เมื่อมองจากระยะไกล จะเห็นเป็นลักษณะคล้ายมังกรกำลังเลื้อย สีขาวของหิมะที่ปกคลุมอยู่นั้นดูราวกับหยกขาว ที่ตัดกับสีน้ำเงินของท้องฟ้า คล้ายมังกรขาวบนฟากฟ้า นอกจากนี้สามารถนั่งกระเช้าไฟฟ้าเมตร เพื่อชมวิวทิวทัศน์และธรรมชาติบนจุดที่สวยงามที่สุด ตลอดสองข้างทางที่ขึ้นยอดเขา ชื่นชมและดื่มด่ำกับความหนาวเย็นของธรรมชาติ

ที่ราบหญุนซาน โดยมี คุณค่าด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ เป็นทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ที่ซ่อนตัวอยู่ด้านหลังป่า ซึ่งอยู่บริเวณตีนภูเขาหิมะมังกรหยก ล้อมรอบด้วยสนสูงตระหง่าน ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ทุ่งทุ่งจะเต็มไปด้วยต้นหญ้าเขียวชอุ่ม และสีส้มของดอกไม้ ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงใบไม้ก็จะเปลี่ยนเป็นสีส้ม ในฤดูหนาว ที่ราบแห่งนี้จะถูกปกคลุมด้วยหิมะ

หุบเขาเสือกระโดด โดยมี คุณค่าด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ ซึ่งมีสภาพเป็นหุบเขา ในช่วงที่แม่น้ำแยงซีไหลลงมาจากจินซาเจียง ซึ่งน้ำไหลเชี่ยวและเกิดเป็น ไตรภพธาร เนื่องจากกลางแม่น้ำบริเวณนี้มีหินที่เรียกว่า “หินเสือกระโดด” ซึ่งก้อนหินมีความสูงกว่า 13 เมตร จึงเป็นที่มาของชื่อ “ช่องแคบเสือกระโดด”

โค้งแรกแม่น้ำแยงซี โดยมี คุณค่าด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ ซึ่งเป็นจุดแม่น้ำได้หักโค้งข้อศอกเป็นโค้งแรก ทำให้ไหลแยกจากแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขง ไปทางทิศตะวันออก ก่อให้เกิดอารยธรรมจีน เป็นจุดข้ามแม่น้ำแยงซีไปทำศึก และเหมาเจ๋อตงเดินทัพทางไกลหนีการล้อมปราบของพวกก๊กมินตั๋ง

ทะเลสาบหลู่กู่ โดยมี มี คุณค่าด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ ซึ่งสวยงามราวกับไข่มุกที่สะท้อนแสงท่ามกลางขุนเขาของที่ราบสูงทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือในมณฑลยูนนาน รูปร่างของ

ทะเลสาบแห่งนี้ เป็นแบบเกือกม้า ทอดตัวยาวจากทางเหนือลงทางใต้ และแคบจากทางตะวันออกถึง ตะวันตก ทิวทัศน์ของทะเลสาบเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งวันช่วงเช้า จะมีสายหมอกและแสงแดดสะท้อน ทำให้ทะเลสาบเป็นสีมรกต เมื่อ แสงของอาทิตย์สาดส่องไปยังขุนเขาจะทำให้น้ำในทะเลสาบ กลายเป็นสีมรกต และมีครีเม่ลงในยามเย็น เมื่ออาทิตย์ลับขอบฟ้า จะนำมาซึ่งความสงบเมื่อเวลาค่ำมา เยือน

อุทยานน้ำหยก โดยมี คุณค่าทางด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ ตั้งอยู่ริมสายธารน้ำ บริสุทธิ์ที่ไหลรินลงมาจากการละลายของหิมะบนภูเขาหิมะมังกรหยก บ่อน้ำพุศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นที่ เคารพสักการะของชาวน่าซี

3.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุในเส้นทาง การท่องเที่ยวต้าหลี่ – ลี้เจียง

เจดีย์หมู่ซานถ่า โดยมี คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือความงาม เจดีย์เสมือนเป็นพุทักัน 3 ด้ามปักอยู่ตรงกลางระหว่างภูสูงและน้ำสวย อีกทั้งเป็น โบราณสถานซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

เขาเว่ยเป่า โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทาง ศาสนา ประกอบกับฝีมือการก่อสร้างของศาลเจ้าและวิหารละเอียดประณีต ปฏิมากรรมรูปปั้นและ แกะสลักเสมือนคนจริงมีชีวิตชีวา ภาพวาดและลวดลายแกะสลักฝาผนังหลากหลายรูปแบบ มีสีสันทาง ศาสนาอย่างเข้มข้นและมีเอกลักษณ์ประจำชนชาติ ศาสนาเต๋า และเป็นสถานที่สำคัญ ในการดำเนิน กิจกรรมบวงสรวงเช่นไหว้บรรพบุรุษของเผ่าหยา

หมางซือ โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของ สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมของเมืองเก่าและ เมืองใหม่ ยังมีสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเป็นเจดีย์องค์ เล็ก ๆ ตั้งอยู่กลางสวนผักของชาวบ้าน คล้าย ปราสาทตาพรหมที่นครวัดของเขมร นั่นคือเจดีย์ เจดีย์ซูเปา

วัดเทพมังกร โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทาง ศาสนา โดยมีสถาปัตยกรรมลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว โถงโถง และมีลานวัดเล็ก ๆ นอกจากนี้ยังมี สะพานโค้งทอดข้ามสระน้ำ ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอโอบจันทร์ ที่เป็นหอหินอ่อนสีขาว

วัดเขาหยก โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน ชุมชน สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทาง ศาสนา วัดสร้างขึ้นบนไหล่เขา และลดหลั่นลงมาเป็นลำดับ โคดเด่นด้วยบานประตูไม้แกะสลัก ภาพ จิตรกรรมที่บูรณะขึ้นใหม่ และลานวัดที่มีทางเดินปูแผ่นหินเชื่อมถึงกัน

3.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมใน เส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง

เมืองเก่าต้าหลี่ โดยมี **คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน** โดยเห็นได้จากสถาปัตยกรรมอันเป็นมรดกตกทอดมาจากอาณาจักรน่านเจ้า โดยเป็นตึกแบบโบราณสูงไม่เกิน 2 ชั้น ด้านหน้าประตูจะเป็นประตูไม้พุ่มที่แกะสลักสวยงาม ริมถนนทางเดินจะมีก๊อคน้ำสาธารณะทำด้วยหินแกรนิตสลักเป็นหัวมังกรหรือหัวกิลเลน หลังคาใช้กระเบื้องมุงแบบจีน

พิพิธภัณฑ์ต้าหลี่ โดยมี **คุณค่าทางด้านสังคม** ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์สำคัญ ประเพณี แนวความคิด ความศรัทธา วรรณคดีที่มีคุณค่าโดดเด่น ให้เห็นถึงคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีกระบวนการควบคุมพฤติกรรมทางสังคมผ่านเรื่องเล่าต่าง ๆ เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ต้าหลี่ มีการแสดงการดำเนินชีวิตของชาวต้าหลี่ในอดีต นอกจากนั้นยังมีโบราณวัตถุในสมัยน่านเจ้าให้ชม

เขี้ยวหวาน โดยมี **คุณค่าทางด้านสังคม** เนื่องจากมีพิพิธภัณฑ์เขตปกครองตนเองชาวไป๋แห่งต้าหลี่ นอกจากนั้นยังมี **คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ** เนื่องจากเขี้ยวหวานมีโรงแรมและร้านอาหารอยู่มากมายและยังเป็นจุดเปลี่ยนรถไปยังเมืองเก่าต้าหลี่

ถนนพม่า โดยมี **คุณค่าด้านจิตวิญญาณของชุมชน** ถนนพม่าเปรียบเสมือนเส้นทางสายไหมของภาคตะวันตกเฉียงใต้ มีรูปลักษณะเหมือนไฮเวย์สมัยใหม่ แต่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าจากชื้อชวนไปยังอินเดียกับอัฟกานิสถานตั้งแต่เมื่อ 400 ปีก่อนคริสตกาล รัฐบาลกัวหมินตั้งได้ใช้แรงงาน 200,000 คน และใช้เครื่องมือธรรมดา ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้แบบยอมตายถวายหัวของจีน โดยตัดถนนจากคุนหมิงมาถึง พรมแดนพม่า เพื่อใช้เป็นเส้นทางลำเลียงเสบียงในสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 2 (ปี 1937-1945)

เป่าซาน โดยมี **คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์** เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการทหาร คือ สุสานวีรบุรุษของชาติ (กัวอชงมู่หยวน) สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงทหารกัวหมินตั้งที่ล้มตายในการต่อสู้เพื่อชิงเถิงชงกลับคืนจากญี่ปุ่น

เถิงชง โดยมี **คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ** ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในชุมชน ก่อให้เกิดรายได้มีการหมุนเวียนของเงินตราหรือเศรษฐกิจเกิดขึ้น เดิมบ้านเรือนเป็นไม้ แต่ปัจจุบันถูกรื้อถอนออกเพื่อเปิดทางให้กับนักพัฒนาที่ดิน

หมู่บ้านห่อซุนเจียง โดยมี **คุณค่าด้านจิตวิญญาณของชุมชน** แสดงให้เห็นจากถนนภายใน หมู่บ้านปูด้วยก้อนกรวด มีบ้าน โบราณสวย ๆ เรียงราย บางหลังดูโอ้อ่าเนื่องจากคนในห่อซุนเป็นพ่อค้า หยก และมีการใช้ศึกบัญชาการใหญ่ที่ใช้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพจีนเพื่อเป็นค่ายทหาร จึง ถูกดัดแปลงเป็นพิพิธภัณฑ์ โดยจัดแสดงเรื่องราวการต่อสู้ขับไล่ญี่ปุ่นออกไปจากมณฑลยูนนาน

รูยี่ โดยมี **คุณค่าด้านจิตวิญญาณของชุมชน** โดยแสดงให้เห็นจากสถาปัตยกรรมยุคใหม่ในเมืองรูยี่ที่ถูกระงับฟ้า มียอดแหลม และงานจำหลักกลดลายแบบนูนต่ำประดับกับบ้านไม้ไผ่สูง หลังคาด้วยสังกะสีตามย่านตลาดสด

ตลาดค้าหยก โดยมี **คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ** เป็นตลาดหยกที่คึกคักที่สุดในโลก ในเมืองมี จักรยานให้เช่าถีบเที่ยวชมเมือง ถนนสายตะวันออกของรูยี่ที่ตัดตรงไปยังหว่านดิง ซึ่งเป็นหมู่บ้าน ชายแดนอันเจียบเหงา และยังเป็นเส้นทางลำเลียงเสบียงจากพม่ามาให้อังกฤษ

เมืองเก่าลี่เจียง โดยมี **คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน** สถาปัตยกรรมภายในเมืองเก่าลี่เจียงนั้น มีลักษณะพิเศษคือ บ้านชั้นเดียวที่สร้างด้วยไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ทางเดินในเมืองที่ทำ จากหิน และคลองเล็กใสที่ไหลผ่านตัวเมืองจนได้รับการขนานนามว่า “Oriental Venice”

จัตุรัสอวี๋เหอ โดยมี **คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน** ประตูบ้านเป็นประตูไม้แกะสลัก เปิดไปสู่ลานบ้านที่ใช้กระเบื้องปูไว้ มีเสาไม้ขนาดใหญ่ตั้งเป็นกรอบและมีบันไดวนทอดขึ้นไปหา ระเบียงที่ไหลลื่นไว้อย่างละเอียด

อุทยานตระกูลมู่ โดยมี **คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์** ถูกสร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงตระกูลมู่ที่เป็นตระกูลเจ้าเมืองปกครองลี่เจียงตั้งแต่ปีค.ศ. 1254-1723 ลักษณะเป็นหมู่ตึกขนาดใหญ่หกหลัง มี กำแพงล้อมรอบ สถาปัตยกรรมในบ้านตระกูลมู่เป็นศิลปะสมัยราชวงศ์หมิงผสมผสานกับวัฒนธรรม ชนเผ่า นานซี

จัตุรัสตลาดซื้อฟาง โดยมี **คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ** โดยก่อให้เกิดรายได้มีการหมุนเวียนของ เงินตราหรือเศรษฐกิจเกิดขึ้น บริเวณลานหิน จะพบร้านขายของที่ระลึก ร้านกาแฟ นอกจากนั้นจะพบ การแสดงระบำพื้นบ้าน

ศูนย์วัฒนธรรมตงปา โดยมี คุณค่าทางด้านสังคม มีการรวบรวมวัฒนธรรมตงปาไว้ในศูนย์วัฒนธรรมตงปา โดยมีการจัดแสดงเสื้อผ้าขาวของที่หมอผีใช้ในการประกอบพิธี ภาพม้วน และบันทึกที่เขียนขึ้นด้วยอักษรภาพของชานาซี

หมู่บ้านไปซา โดยมี คุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน ภายในหมู่บ้านไปซาถือเป็นหมู่บ้านแบบชานาซีแท้ จุดเด่นของหมู่บ้านคือ วัดต้าเป่าจิง ที่มีรูปเคารพในพุทธศาสนาแบบทิเบต ลัทธิเต๋า และลัทธิตงปาตั้งปะปนกันอยู่ ภาพจิตรกรรมฝาผนังคูทิม ๆ มีทั้งภาพปีศาจ ยักษ์ คนครึ่งเทวดา และภาพนรกภูมิ

โชว์จางอวีโหมว โดยมี คุณค่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นการแสดงที่ใช้นักแสดงชาวเขาชนเผ่ากว่า 600 คน มากกว่า 100 ตัว เวทีสีแดงอิฐมีทิวเขาภูเขาหิมะมังกรหยกตั้งตระหง่านเป็นฉากหลังอลังการก่อให้เกิดพลัง ในการบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตแห่งขุนเขาของชนเผ่า ต่าง ๆ ในลีเจียง ทำให้โชว์ Impression เป็นการแสดงสุดแสนจะประทับใจ

สรุปและอภิปรายผล

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวต้าหลี่ – ลีเจียง

การศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวต้าหลี่ – ลีเจียง โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้ทราบถึงรายละเอียดของสภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเมืองต้าหลี่ – ลีเจียง เป็นเมืองที่มีความสำคัญเมืองหนึ่งของมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ซึ่งมีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองต้าหลี่ และทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองลีเจียง

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองต้าหลี่ มี 18 แห่ง ได้แก่ เมืองเก่าต้าหลี่ พิพิธภัณฑสถานต้าหลี่ เจดีย์หมูซานถ่าซือ ภูเขาขางซาน ทะเลสาบเอ้อไห่ เซี่ยกวาน เขาจี้จู้ เขาเว่ยเป่า โตรกธารนู่เจียง ถนนพม่า เป่าซาน เลิงซ่ง บ่อน้ำพุผีเสื้อ เรือไห่ หมู่บ้านเหอซุ่นเซียง หมางซือ รุ่ยตี้ ตลาดค้าหยก

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองลีเจียง มี 17 แห่ง ได้แก่ เมืองเก่าลีเจียง จัตุรัสอวีเหอ ซานเหยียนจิ่ง ถกหาสน์ตระกูลมู่ จัตุรัสตลาดซือฟาง สระน้ำมังกรดำ ศูนย์วัฒนธรรมตงปา วัดเขาหยก หมู่บ้านไปซา ภูเขาหิมะมังกรหยก วัดเทพมังกร ที่ราบหุนซาน หุบเขาเสือกระโจน โกงแกแม่แม่น้ำแยงซี ทะเลสาบหลู่กู่ อุทยานน้ำหยก โชว์จางอวีโหมว

2. การกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง

การวิเคราะห์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง ศึกษาโดยนำข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้จากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต โดยนำข้อมูลที่ค้นคว้ามาจัดกระทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบตาราง และแผนที่ สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

จากการศึกษาพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองต้าหลี่มีการกระจายตัวมากกว่าบริเวณเมืองลีเจียง เนื่องจากเมืองต้าหลี่ เป็นเมืองเก่าและเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงประวัติศาสตร์ เนื่องจากในอดีตเมืองต้าหลี่เคยเป็นเมืองศูนย์กลางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของมณฑลยูนนาน ปัจจุบันยังคงมีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ให้เห็นอยู่ในเมืองต้าหลี่

เมืองลีเจียงมีการกระจายตัวของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากกว่าเมืองต้าหลี่ เนื่องจากตั้งอยู่ทางตอนล่างของเทือกเขาอู๋หลง บนที่ราบสูงทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน เป็นบริเวณที่มีจุดเปลี่ยนทิศทางการไหลของแม่น้ำแยงซีไปยังภาคตะวันออกของจีน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเส้นทางการท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียงนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 45.71 โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมในเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง จะกระจายตัวมากในเมืองต้าหลี่ ซึ่งเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมของชนเผ่าไป๋ ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะ จึงเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวประกอบกับภูมิประเทศและวัฒนธรรมของชนชาติไป๋ ทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้ามาเที่ยวชมเมืองต้าหลี่

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง

ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวตัวหลัก – ลีเจียง พบว่าสามารถประเมินคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวได้เป็น 10 ประเภท โดยสามารถสรุปแยกประเภทคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้ดังนี้

3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขาขางซาน ทะเลสาบเอ๋อไห่ โตรกธารานู๋เจียง สระน้ำมังกรดำ ภูเขาหิมะมังกรหยก ทะเลสาบหลู่กู่ ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ หรือความงาม เห็นได้จากคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ยังบริสุทธิ์ประกอบกับความเป็นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติอันสงบเรียบง่าย นอกจากนั้นภูเขาขางซานและสระน้ำมังกรดำ ยังคงมีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ โดยเห็นได้จากโบราณสถานและโบราณวัตถุ และสถาปัตยกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ที่ราบยูนซาน หุบเขาเสื่อกระโจน โกงแกแม่น้ำแยงซี และ

อุทยานน้ำหยก เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ มีความเป็นเอกลักษณ์ในความไม่เหมือนของธรรมชาติ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ส่วนเขาจิ้งู๋ และบ่อน้ำพุสี่เสื่อ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน ผ่านสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงความเชื่อของคนในพื้นที่ เรือไต่ และซานเหยียนจึงเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางการใช้สอยร่วมสมัย

3.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรม มีคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน โดยเห็นได้จาก เขาเวยเป่า หมางชื่อ วัดเทพมังกร และวัดเขาหยก ซึ่งแสดงให้เห็นอารยธรรมของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในเมืองต้าหลี่ และลี่เจียง ตั้งแต่อดีต พบร่องรอยของประวัติศาสตร์ ส่วนเจดีย์หมู่ซานถ่าชื่อ มีคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ หรือความงาม เนื่องจากเห็นด้วยสายตาในรูปแบบของรูปทรง สักส่วน ลี พื้นที่ และวัสดุ แสดงถึงอัจฉริยภาพในการสร้างสรรค์ผลงานของมนุษย์ทางสถาปัตยกรรม และศิลปกรรมชั้นเลิศ เป็นตัวแทนที่เด่นของรูปแบบอาคารหรือสถาปัตยกรรม ที่เป็นเจดีย์ 3 องค์

3.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม จัดूरืตลาดซื้อฟางเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพื้นที่ และมีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะเป็นลานหินกว้าง และมีร้านค้าขายของที่ระลึก นอกจากนี้ยังมีการเดินรำของชาวน่าซีแสดงอีกด้วย เมืองเก่าต้าหลี่ ถนนพม่า หมู่บ้านเหอซุนเซียง รุ่ยลี่ เมืองเก่าลี่เจียง จัตุรัสอวี๋เหอ หมู่บ้านไปซา เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของชุมชน โดยผ่านกาลเวลาก่อให้เกิดเป็นประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และอารยธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่วนเป่าซาน และคฤหาสน์ตระกูลมู่ เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ โดยเห็นได้จากสถาปัตยกรรมในคฤหาสน์ตระกูลมู่ ที่ลักษณะเป็นหมู่ตึกขนาดใหญ่หกลัง มีกำแพงล้อมรอบ พบศิลปะสมัยราชวงศ์หมิงผสมผสานกับวัฒนธรรมชนเผ่าน่าซี ส่วนพิพิธภัณฑ์ต้าหลี่ เชี่ยวกวาน และศูนย์วัฒนธรรมตงปา เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านสังคม สามารถสัมผัสได้ถึงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์สำคัญ ประเพณี แนวความคิด ความศรัทธา การดำรงอยู่ของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้เชียวกวานยังมีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนเถิงช่งและตลาดค้าหยก เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจเช่นกัน ตลาดค้าหยกเป็นสถานที่ที่นำรายได้มหาศาลมาให้ โชว์จางอวี๋โหมวนั้น มีคุณค่าด้านอื่นๆ เนื่องจากการแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมที่ใช้นำแสดงชาวชนเผ่ากว่า 600 คน เป็นการบอกเล่าเรื่องราวของชนเผ่าต่าง ๆ ในลี่เจียง

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : 2529.

นิคม จารุมณี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2544.

นิตา ชัชกุล. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554

บุญหลิบ พานิชชาติ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.

สมชาติ อุ๋อั้น. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการวางแผน. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

ราณี อิลิชัยกุล และคณะ. ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.

วรรณ วลัยวานิช. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ศิริ ฮามสุโพธิ์. สังคมวิทยาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2543.

ฐานข้อมูลออนไลน์

เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานมณฑลยูนนาน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 25 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงจาก <http://www.thaiembassy.org/kunming/th/thai-people/17366-ข้อมูลทั่วไปของมณฑลยูนนาน.html>

รายงานเศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีนครั้งแรกของปี 2554. [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 28 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงจาก <http://www.bot.or.th/Thai/Economic>

[Conditions/AsianEconomies/Yunnan/YNEcon/YNEconReport/DocLib_YNEconReport_Quaterly/2011_H1@YunnanReport.pdf](http://www.bot.or.th/Thai/Economic/Conditions/AsianEconomies/Yunnan/YNEcon/YNEconReport/DocLib_YNEconReport_Quaterly/2011_H1@YunnanReport.pdf)

เว่ยเป่าซาน : ภูเขาชื่อดังทางศาสนาเต๋าของจีน ปูชนียสถานการบวงสรวงบรรพชนชาวหยี่. [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 18 ธันวาคม 2555. เข้าถึงจาก <http://th.rivermk.com/mgh0705/htm0705/p3847.htm>

เมืองต้าลี่(นครหลวงในอดีตกาลในสมัยน่านเจ้า. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 18 ธันวาคม 2555. เข้าถึงจาก

<http://www.chiangmaicoffee.com/dali-lijiang.3.htm>

แซงกริล่า ต้าหลี่ ท้าวแซงกริล่า ข้อมูลและรูปต้าหลี่ ข้อมูลต้าหลี่. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม

2555. เข้าถึงจาก <http://www.tripdeedee.com/traveldata/shangrila/shangrila01.php>

ข้อมูลท่องเที่ยวหลี่เจียง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555. เข้าถึงจาก

<http://www.qetour.com/travel-guide/lijiang%20city-travel-guide.php>

ตามหาขอบฟ้าที่หายไป@ต้าหลี่. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก

<http://oceansmiletour.blogspot.com/2012/05/blog-post.html>

ตามหาขอบฟ้าที่หายไป@ลี่เจียง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก

http://oceansmiletour.blogspot.com/2012/05/blog-post_16.html

ลี่เจียง.[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก <http://abroadtour.com/จีน-ลี่เจียง>

ต้าหลี่.[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก <http://abroadtour.com/จีน-ต้าหลี่>

หมู่บ้านชาวปี้. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก [http://abroadtour.com/จีน-ต้าหลี่-](http://abroadtour.com/จีน-ต้าหลี่-หมู่บ้านชาวปี้)

หมู่บ้านชาวปี้

สถานที่ท่องเที่ยวมณฑลยูนนาน ประเทศจีน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2555 เข้าถึงจาก

<http://www.oceansmile.com/China/KunmingTali.htm>